

سنگ های ادراری چگونه تشکیل می شوند؟

کلیه ها خون را تصفیه می کنند و با جدا کردن آب اضافی و مواد شیمیایی زائد از خون، ادرار تولید می کنند. سپس هنگامی که مثانه پر شد، ادرار از طریق مجرای پیشابراه به خارج دفع می شود.

بیشتر مواد شیمیایی زائد در ادرار حل نمی شوند و به شکل بلورهای کوچکی در می آیند که اگر ادرار به مدت طولانی تخلیه نشود از تجمع آن ها سنگ تشکیل می شود.

یکی از علتهای تشکیل سنگ ها، عدم تخلیه ادرار به مدت طولانی است سنگ ها از نظر شکل و اندازه و جنس بسیار متفاوت هستند. اندازه سنگ ها، از یک دانه شن تا یک توپ گلف و از طرفی ممکن است تکی یا چند عدد کنار هم باشند.

سنگ های ادراری از چه جنسی هستند؟

سنگ های ادراری جنس های متفاوتی دارند.

- ❖ سنگ های کلسیمی
- ❖ سنگ های اسید اوریکی
- ❖ سنگ های سیستئینی
- ❖ سنگ های اگزالاتی
- ❖ سنگ های استرویتی

چه عواملی موجب افزایش تشکیل سنگ می شود؟

- عفونت های مکرر ادراری

- رژیم های غذایی خاص (رژیم غذایی سرشار از پروتئین، سدیم (نمک) و قند)

- چاقی

- بیماری های گوارشی و بعضی جراحی ها (جراحی بای پس معده، بیماری التهابی روده یا اسهال مزمن)

- بیماری هایی مثل اسیدوز توبولار کلیه، سیستینوری،

هیپرپاراتیروئیدیسم، کیست کلیه

- انسداد ادراری و عدم تخلیه ادرار به مدت طولانی و در نتیجه غلیظ شدن ادرار

- سابقه فAMILIAL در افراد درجه یک

- مصرف بیش از حد مکمل ها مثل مکمل کلسیم، ویتامین D،

ویتامین C، ملین ها (در صورت استفاده بیش از حد)، آنتی

اسیدهای مبتنی بر کلسیم، و داروهای خاصی که برای درمان

میگرن یا افسردگی به صورت طولانی مدت مصرف شود

- برخی داروها مثل گایافنزین، فوروزماید

چه زمانی فرد دچار سنگ کلیه علامت دار می شود؟

سنگ کلیه معمولاً زمانی علامتدار می شود که:

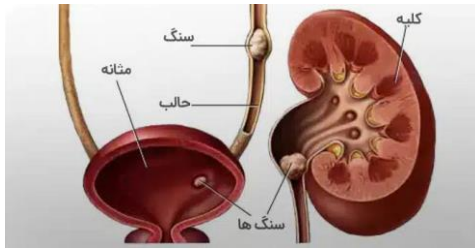
* آنقدر بزرگ شود که باعث کشیدگی کیسول کلیه شود

* یا در داخل کلیه حرکت کند و یا به یکی از حالب ها

برود (حالب ها لوله هایی هستند که کلیه ها و مثانه را به هم

متصل می کنند).

* اگر سنگ کلیه در حالب ها گیر کند، ممکن است جریان ادرار را مسدود کند و باعث تورم کلیه و اسپاسم حالب شود که می تواند بسیار دردناک باشد.

علائم سنگ های ادراری چیست؟

- درد شدید در پهلو و پشت، زیر دنده ها
- دردی که به قسمت تحتانی شکم و کشاله ران تیر می کشد
- دردی که به صورت موج می آید و شدت آن در نوسان است
- درد یا احساس سوزش هنگام ادرار کردن
- سایر علائم و نشانه ها ممکن است شامل موارد زیر باشد:
- ادرار صورتی، قرمز یا قهوه ای
- ادرار کدر یا بدبو
- نیاز مداوم به ادرار کردن، دفع ادرار بیشتر از حد معمول یا ادرار کردن در مقادیر کم
- تهوع و استفراغ
- تب و لرز در صورت وجود عفونت
- درد ناشی از سنگ کلیه همانطور که سنگ در دستگاه ادراری شما حرکت می کند، ممکن است تغییر کند به عنوان مثال، به مکان دیگری منتقل شود یا شدت آن افزایش یابد.

بیمارستان شهید بهشتی مصطفی خمینی طبس

آیا سنگ های ادراری فقط در کلیه تشکیل می شوند؟

تهیه کننده: دکتر حسین رهنما (متخصص اورولوژی)

از دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران)

با همکاری

واحد آموزش سلامت

بیمارستان شهید مصطفی خمینی طبس

تاریخ بازنگری دی ۱۴۰۲

*خون در ادرار شما دیده می شود

*همزمان مشکل در دفع ادرار دارید

تب

درد شکم

استفراغ

سرگیجه

خون در ادرار

درد پشت

بهترین و موثرترین راه پیشگیری از ابتلا به سنگ کلیه

مایعات فراوان بنوشید تا ادرار تان غلیظ نشود

منابع:

www.mayoclinic.org

www.uptodate.com

عوارض سنگ های ادراری چیست؟

اگر سنگ ها در حالب ها یا خروجی مثانه گیر بیفتند، ادرار به کلیه و حالب ها پس زده می شوند و به مرور زمان باعث گشاد شدن و تخریب ساختار و عملکرد حالب و کلیه می شود.

نارسایی کلیه

تنگی حالب

عفونت ادرار و کلیه

پخش شدن عفونت در خون

چه زمانی باید به پزشک مراجعه کرد؟

اگر موارد زیر را تجربه کردید فوراً به دنبال مراقبت های پزشکی باشید:

*درد آنقدر شدید است که نمی توانید یک جا بنشینید یا موقعیتی راحت پیدا کنید

*درد همراه با حالت تهوع و استفراغ

*درد همراه با تب و لرز